C/2024/6206

2024.10.18.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánokhoz nyújtott pénzügyi ösztönzőknek az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv alapján történő fokozatos megszüntetéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

(C/2024/6206)

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

1. Bevezetés 2
2. A közlemény célja 2
3. A jogi rendelkezések összefoglalása 2
4. Iránymutatás a jogi rendelkezések végrehajtásához 2
   - 4.1. Fogalommeghatározások 2
   - 4.2. Értelmezés 4
   - 4.3. Példák a 17. cikk (15) bekezdésének hatálya alá nem tartozó pénzügyi ösztönzőkre 6
   - 4.4. Kivételek 7
5. Kidolgozás alatt álló lényeges iránymutatások 8

1. **BEVEZETÉS**

Az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv ([1]) meghatározza, hogy Európai Unió (EU) hogyan teheti 2050-re dekarbonizálttá a teljes épületállományt különféle intézkedésekkel, amelyekkel elősegíthető, hogy az uniós tagállamok kormányai strukturálisan növeljék az épületek energiahatékonyságát, kiemelt figyelmet fordítva a legrosszabbul teljesítő épületek felújítására.

Az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv 2024. május 28-án lépett hatályba, átültetésének határideje pedig 2026. május 29., kivéve, ha bizonyos rendelkezések meghatározott átültetési határidőt tartalmaznak. Ilyen az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv 17. cikkének (15) bekezdése is, amely e közlemény tárgyát képezi. A 35. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamoknak hatályba kell léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a 17. cikk (15) bekezdésének 2025. január 1-ig megfeleljenek, és be kell jelenteniük e rendelkezéseket a Bizottságnak. Ennek keretében a 17. cikk (15) bekezdésének átültetésével összefüggésben hozott gyakorlati végrehajtási intézkedéseket is ismertethetik.

2. **A KÖZLEMÉNY CÉLJA**

E közlemény iránymutatást ad az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv 17. cikkének (15) bekezdésére vonatkozóan. Az iránymutatás célja, hogy elősegítse a rendelkezések alaposabb megértését, és megkönnyítse az egységesebb és következetesebb alkalmazásukat. Címzettjei a tagállamok és egyéb szereplők, akiknek tájékoztatásra van szükségük a rendelkezésekről. A közlemény csak az (EU) 2024/1275 irányelv rendelkezéseit illetően szolgál pontosításokkal. Emellett az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv elfogadását követően az érintett nemzeti hatóságokkal és érdekelt felekkel folytatott egyeztetésekből származó információkat is összegyűjti. A Bizottság kellő időben további iránymutató dokumentumokat ad majd ki az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv átültetése és végrehajtása szempontjából lényeges szempontokról, ideértve a fosszilis tüzelésű kazánok fogalommeghatározására vonatkozó iránymutatást is.

E közlemény kizárólag iránymutató dokumentumként szolgál, jogi hatállyal kizárólag az uniós jogszabályok szövege rendelkezik. Ez a dokumentum a készítésének időpontjában hatályos jogszabályokat tükrözi, és az általa kínált iránymutatás később módosulhat.

Az uniós jogszabályok kötelező erejű értelmezésére kizárólag az Európai Unió Bírósága rendelkezik hatáskörrel. Az ebben az iránymutatásban kifejtett vélemények nem érintik a Bizottságnak a Bíróság előtt esetleg képviselendő álláspontját. Az alábbi információk esetleges további felhasználásáért sem az Európai Bizottság, sem a Bizottság nevében eljáró más személy nem tehető felelőssé.

3. **A JOGI RENDELKEZÉSEK ÖSSZEFOGLALÁSA**

Az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv segíti majd az EU-t a fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánok fokozatos kivezetésében. Az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv 17. cikkének (15) bekezdése szerint a tagállamok legkésőbb 2025. január 1-jétől nem nyújthatnak pénzügyi ösztönzőket – az uniós alapok keretében már jóváhagyottak kivételével – a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok telepítéséhez.

4. **IRÁNYMUTATÁS A JOGI RENDELKEZÉSEK VÉGREHAJTÁSÁHOZ**

A 17. cikk (15) bekezdése a következőképpen rendelkezik: *„A tagállamok 2025. január 1-jétől nem nyújtanak pénzügyi ösztönzőket a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok telepítéséhez, kivéve azokat, amelyeket 2025 előtt választottak ki beruházásra, az (EU) 2021/241 rendelettel, az (EU) 2021/1058 rendelet 7. cikke (1) bekezdése h) pontja i. alpontjának harmadik franciabekezdésével, valamint az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) 73. cikkével összhangban.”*

4.1. **Fogalommeghatározások**

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv a 2. cikkének 48. pontjában a következőképpen határozza meg a kazán fogalmát: „»**kazán**«: kazántest-tüzelőegység kombináció, amely az égés során felszabaduló hőt a fűtőközegnek adja át”.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1275 irányelve (2024. április 24.) az épületek energiahatékonyságáról (átdolgozás) (HL L, 2024/1275, 2024.5.8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o.).

Az „**önálló kazán**” fogalmát nem határozza meg az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv. A (14) preambulum-bekezdés egyértelművé teszi, hogy az önálló kazánokat meg kell különböztetni az olyan hibrid fűtési rendszerektől, „amelyekben jelentős a megújuló energia aránya, például amennyiben egy kazánt naphőenergia-technológiával vagy hőszivattyúval kombinálnak”. A 17. cikk (15) bekezdésének alkalmazásában az önálló kazán ezért olyan kazán, amelyet nem kombinálnak másik, megújuló energiaforrásokat hasznosító hőfejlesztő berendezéssel, amely a kombinált rendszer teljes energiatermelésének számottevő részét fedezi.

A **hibrid fűtési rendszer** olyan hibrid termék, amely legalább kétféle hőfejlesztő berendezést kombinál. Az épület hő- és melegvíz-ellátásának biztosításához legalább két technológiát kombináló hibrid fűtési rendszerek közé tartozik például a hőszivattyúk és a kazánok bármilyen kombinációja, a hibrid naphőenergia-technológia (kazán és napkollektorok kombinációja) és e rendszerek kombinációi. A hibrid fűtési rendszerek gyárthatók ekként, vagy a hibridizáció elvégezhető telepítéskor vagy utólagos kiegészítésként, helyszíni hibridizáció keretében. A vegyes tüzelés – például biomassza és szén együttégetése szilárd tüzelésű kazánban – nem minősül hibrid fűtési rendszernek.

Ezen iránymutatás alkalmazásában a **telepítés** önálló kazán beszerzését, összeszerelését és üzembe helyezését jelenti.

A fosszilis tüzelőanyagok fogalmát nem határozza meg az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv, de ugyanúgy értelmezendő, mint az (EU) 2018/1999 rendeletben ([3]), ahol a 2. cikk 62. pontja a következő fogalommeghatározást tartalmazza: „nem megújuló, szénalapú energiaforrás, mint például a szilárd üzemanyag, földgáz és olaj”.

Az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv 2. cikkének 14. pontja az (EU) 2023/2413 irányelvvel ([4]) módosított megújulóenergia-irányelv ((EU) 2018/2001 irányelv) 2. cikkének 1. pontjával összhangban a következőképpen határozza meg a „megújuló energiaforrásokból előállított energia” vagy „**megújuló energia**” fogalmát: „nem fosszilis megújuló energiaforrásokból származó energia, nevezetesen szélenergia, napenergia (naphő és fotovoltaikus napenergia) és geotermikus energia, ozmotikus energia, környezeti energia, árapály-, hullám- és az óceánból nyert egyéb energia, vízenergia, biomassza, hulladéklerakó helyeken és szennyvíztisztító telepeken keletkező gázok, továbbá biogázok energiája”.

A módosított megújulóenergia-irányelv 2. cikkének 22a. pontjában meghatározott megújuló üzemanyagok – vagyis „bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, biomasszából előállított üzemanyagok és nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok” – nem minősülnek fosszilis tüzelőanyagnak. A megújuló üzemanyagok fogalommeghatározása a hálózattól független és a hálózattól függő üzemanyagokra egyaránt kiterjed.

A „**pénzügyi ösztönzők**” fogalmát nem határozza meg az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv. Ez a fogalom tágan, közintézmény ([5]) által, illetve közpénzből ([6]) nyújtott gazdasági támogatásként értelmezendő. Az ilyen, nemzeti, regionális, illetve helyi szinten nyújtott ösztönzők hatásos eszköznek bizonyulhatnak az épületfűtés dekarbonizációjának felgyorsításában, és különböző formában biztosíthatók, egyebek mellett a vevőknek, telepítőknek és harmadik feleknek nyújtott közvetlen támogatásként, valamint az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 17. cikkének (7) bekezdésében foglalt nem kimerítő felsorolásban szereplő finanszírozási és pénzügyi eszközök, különösen adóügyi ösztönzők (például csökkentett adókulcsok) ([7]) útján. A pénzügyi ösztönzőkkel megcélozhatók többek között a végfelhasználók, a telepítők, a gyártók és harmadik felek vagy a kazánok telepítésében közvetlenül vagy közvetve közreműködő gazdasági szereplők. Amennyiben a pénzügyi ösztönző kedvezményezettje vállalkozás, az állami támogatási szabályokat kell alkalmazni ([8]). Az ilyen jellegű pénzügyi ösztönzők tekinthetők egyfajta fosszilistüzelőanyag-támogatásnak, kivezetésük tehát előmozdítaná a fosszilistüzelőanyag-támogatások megszüntetését.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (átdolgozás) (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.) és az Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2413 irányelve (2023. október 18.) az (EU) 2018/2001 irányelvnek, az (EU) 2018/1999 rendeletnek és a 98/70/EK irányelvnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítása tekintetében történő módosításáról, valamint az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2023/2413, 2023.10.31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([5]) Az energiahatékonyságról szóló (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 12. pontjában foglalt fogalommeghatározás szerint.

([6]) A fehérbizonyítvány-rendszereken keresztüli finanszírozás is a „pénzügyi ösztönzők” fogalmának körébe tartozik, amennyiben államinak vagy állami ellenőrzés alatt állónak tekinthető.

([7]) A 17. cikk (7) pontjában szerepelnek „olyan támogató finanszírozás és pénzügyi eszközök […], mint például az épületfelújításhoz kapcsolódó energiahatékonysági hitelek és jelzáloghitelek, az energiahatékonyság-alapú szerződések, a megtakarítás alapú fizetésre épülő pénzügyi programok, az adóügyi ösztönzők, például a felújítási munkákra és felújítási anyagokra vonatkozó csökkentett adókulcsok, az adózási rendszerek, a számlaalapú rendszerek, a garanciaalapok, a mélyfelújításokat célzó alapok, a jelentős célzott energiamegtakarítási minimumküszöbökkel rendelkező felújításokat célzó alapok és a jelzálogportfólió-standardok”.

([8]) Lásd a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) 38a. cikkét és a „2022. évi iránymutatás az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról” című bizottsági közlemény (HL C 80., 2022.2.18, 1. o.) 4.2. szakaszát.

A „pénzügyi ösztönzők” fogalma nem terjed ki például a 2014/24/EU irányelv ([9]) értelmében vett közbeszerzési eljárásokra és szerződésekre a teljes mértékben vagy részben állami költségvetéstől függő közintézményekben lévő létesítmények esetében, amennyiben az ilyen szerződések a piaci feltételeket tükrözik, és semmilyen formában nem tartalmaznak támogatást (vagy kapcsolódnak össze támogatással). Az épületekben végrehajtott és épületekre irányuló közbeszerzéseknek meg kell felelniük az (EU) 2023/1791 irányelv ([10]) 7. cikkének.

4.2. **Értelmezés**

A 17. cikk (15) bekezdése a **fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok telepítésére** vonatkozik. Ez olyan kazán beszerzését, összeszerelését és üzembe helyezését jelenti, amely 1. fosszilis tüzelőanyagot – vagyis nem megújuló, szénalapú energiaforrást, például szilárd üzemanyagot, földgázt és olajat – éget, valamint 2. önálló kazán, tehát nem kombinálják másik, megújuló energiaforrásokat hasznosító hőfejlesztő berendezéssel, amely a kombinált rendszer teljes energiatermelésének számottevő részét fedezi. Ebben az összefüggésben lényegtelen, hogy a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánt például mély- vagy integrált felújítás keretében telepítik-e.

Az, hogy egy gázkazán „fosszilis tüzelőanyaggal működőnek” minősül-e, **a kazán telepítésének időpontjában a gázhálózatban** lévő tüzelőanyag-keveréktől függ. Főszabályként, ha a helyi gázhálózat túlnyomórészt földgázt szállít, akkor gázkazán telepítése nem részesülhet pénzügyi ösztönzőben. Ha a helyi gázhálózat túlnyomórészt megújuló üzemanyagokat szállít, akkor gázkazán telepítése a 17. cikk (15) bekezdése alapján részesülhet pénzügyi ösztönzőben. A tagállamok illetékes hatóságainak kell gondoskodniuk arról, hogy rendelkezésre álljon olyan ellenőrzési eszköz, amellyel meg lehet győződni erről a telepítés időpontjában.

A „fosszilis tüzelőanyaggal működőnek” nem minősülő, **hálózattól független kazánok** esetében a tagállamok illetékes hatóságainak elő kell írniuk, valamint megbízható és hitelt érdemlő módon ellenőrizniük kell, hogy az egység valóban megújuló üzemanyagokkal üzemel **a telepítése időpontjában és az élettartama során is**, mivel a kedvezményezett a teljes élettartam alatt ellenőrzése alatt tartja a hálózattól független kazánban felhasznált tüzelőanyagot.

Ennek nyomon követése a tagállamokban végzett rendszeres helyszíni fűtésirendszer-ellenőrzések vagy a fűtési rendszerekre kiterjedő egyéb jellegű ellenőrzések részét képezheti. Ehhez a folyékony és gáznemű megújuló üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok nyomon követése céljából létrehozott uniós adatbázist is figyelembe kell venni ([11]).

A 17. cikk (15) bekezdése mögött meghúzódó azon megfontolás alapján, miszerint **a fosszilis tüzelőanyagok kazánokban való felhasználását nem célravezető ösztönözni**, pénzügyi ösztönzők csak olyan hibrid fűtési rendszerekhez nyújthatók, amelyekben jelentős a megújuló energia aránya, és kizárólag **arányosan**, a megújuló energiaforrások hibrid fűtési rendszerben való hasznosításának mértékéig. Következésképpen a kizárólag megújuló energián alapuló fűtési rendszer telepítését határozottabban kell ösztönözni, mint a hibrid fűtési rendszer telepítését.

A „**jelentős arányban megújuló energiával működő hibrid fűtési rendszer**” fogalmának meghatározásakor a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a hibrid rendszer megújuló energiaforrásokat hasznosító része – például a naphőenergia-technológia vagy a hőszivattyú – fedezze az energiatermelés (vagyis az épület fűtési igénye) számottevő részét. Ennek értékelését az illetékes hatóságnak kell elvégeznie az adott helyzettől függően. Ez elérhető utólagos kiegészítésként végrehajtott helyszíni hibridizáció útján, amely esetben csak a kiegészítő, megújuló energiaforrásokat hasznosító hőfejlesztő berendezéssel, illetve a technológiai összetevők együttes működésének kezelésére szolgáló külön vezérlőszervekkel kapcsolatos elemekhez van szükség finanszírozásra. Más a helyzet a hibrid termékként forgalomba hozott, gyári készítésű hibrid fűtési rendszerekkel, amelyek esetében a pénzügyi ösztönző az egész terméket fedezheti, de mértékének igazodnia kell a hibrid fűtési rendszerben hasznosított megújuló energiaforrások arányához.

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

([10]) (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (átdolgozás) (HL L 231., 2023.9.20., 1. o.).

([11]) A megújulóenergia-irányelv 31a. cikke úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak 2024. november 21-ig biztosítania kell egy uniós adatbázis létrehozását, amely lehetővé teszi a folyékony és gáznemű megújuló üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok nyomon követését. Az (EU) 2023/1184 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet létrehozza a nem biológiai eredetű megújuló energiaforrásokból származó üzemanyagok előállítására vonatkozóan részletes szabályokat meghatározó uniós módszertant.

A tagállamoknak kell meghatározniuk, hogy a hibrid fűtési rendszerekben a megújuló energia mekkora aránya minősül „jelentősnek”, egyúttal gondoskodniuk kell arról, hogy a végrehajtás e fogalom gyakorlati érvényesülése mellett és a (14) preambulumbekezdés szellemében menjen végbe. Mivel a végső cél a fosszilis tüzelőanyagok kazánokban való felhasználásának fokozatos megszüntetése, ezért a hibrid fűtési rendszerek csak átmeneti megoldásként ösztönözhetők, ha reális kilátás van arra, hogy a fosszilis tüzelőanyagoknak a rendszerben való felhasználása átmeneti lesz, elkerülve a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést. Ennek érdekében a tagállamoknak olyan nyomonkövetési és megfelelési rendszert kell létrehozniuk, amely az adott nemzeti keretek között célravezető. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az ilyen hibrid rendszerekhez pénzügyi ösztönzőket nyújtó bármely nemzeti intézkedés ténylegesen előmozdítsa az egyéb uniós jogszabályokban ([12]) meghatározott éghajlat- és energiapolitikai célok elérését, egyúttal pedig azt is figyelembe kell venniük, hogy nemzeti energia- és klímatervükkel hogyan teljesíthetik e célokat.

Ezzel összefüggésben fontos kiemelni, hogy a 17. cikk (15) bekezdése ugyan nem zárja ki eleve pénzügyi ösztönzők nyújtását megújuló üzemanyaggal működő önálló kazánok telepítéséhez, az energiacímkézés keretének meghatározásáról szóló rendelet ([13]) 7. cikkének (2) bekezdése alapján viszont kizárhatók az ilyen pénzügyi ösztönzők. E rendelkezés arra kötelezi a tagállamokat, hogy az általuk nyújtott ösztönzőkkel a szóban forgó termékeket jellemzően tartalmazó **két legmagasabb energiahatékonysági osztály** vagy a szóban forgó termék energiacímkézéséről szóló, felhatalmazáson alapuló uniós jogi aktusban meghatározott magasabb energiahatékonysági osztály elérését célozzák meg. Tehát az energiacímkével ellátott, legfeljebb 70 kW teljesítményű helyiségfűtő berendezések esetében a tagállamok csak a szóban forgó termékeket jellemzően tartalmazó két legmagasabb energiahatékonysági osztályba tartozó berendezések telepítését ösztönözhetik ([14]). A jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján az önálló kazánok nem tartoznak a két legmagasabb energiahatékonysági osztályba ([15]), ezért nem ösztönözhetők, függetlenül attól, hogy fosszilis tüzelőanyagot vagy megújuló üzemanyagot égetnek. A hibrid kazánok és hőszivattyúk ösztönözhetők, mivel hatékonyabbak, ezáltal pedig a címkéjük két legmagasabb, a szóban forgó termékeket jellemzően tartalmazó energiahatékonysági osztályába tartoznak ([16]). A fent említett rendelkezés nem vonatkozik a kifejezetten a túlnyomórészt biomasszából előállított gáznemű vagy folyékony tüzelőanyagok felhasználására tervezett kazánokra ([17]), mivel azok nem tartoznak az uniós energiacímkézési szabályok hatálya alá.

A szilárd tüzelésű, biomasszával működő kazánokra külön energiacímkézési rendelet és hozzájuk igazított skála vonatkozik: mivel a szóban forgó termékeket jellemzően tartalmazó két legmagasabb energiahatékonysági osztályba tartoznak, így ösztönözhetők ([18]) ([19]).

A Bizottság a 2025. augusztusig elkészítendő értékelő jelentésében – amelyben tájékoztatja majd az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy az (EU) 2017/1369 rendelet és az annak rendelkezései alapján elfogadott jogi aktusok mennyire eredményesen tették lehetővé a fogyasztók számára, hogy a hatékonyabb termékeket válasszák – arra is ki fog térni, hogy milyen módon került végrehajtásra az energiacímkézés keretének meghatározásáról szóló rendelet 7. cikke (2) bekezdése.

([12]) Egyebek mellett az (EU) 2021/1119 rendelet (európai klímarendelet), az (EU) 2018/842 rendelet (közös kötelezettségvállalási rendelet), az (EU) 2023/2413 irányelv (megújulóenergia-irányelv) és az energiahatékonyságról szóló (EU) 2023/1791 irányelv.

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1369 rendelete (2017. július 4.) az energiacímkézés keretének meghatározásáról és a 2010/30/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 198., 2017.7.28., 1. o.).

([14]) A Bizottság 811/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2013. február 18.) a 2010/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a helyiségfűtő berendezések, a kombinált fűtőberendezések, a helyiségfűtő berendezésből, hőmérséklet-szabályozóból és napenergia-készülékből álló csomagok, valamint a kombinált fűtőberendezésből, hőmérséklet-szabályozóból és napenergia-készülékből álló csomagok energiafogyasztásának címkézése tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 239., 2013.9.6., 1. o.).

([15]) Lásd az energiacímke-köteles termékek nyilvános európai adatbázisát (EPREL). A helyiségfűtő berendezések jegyzéke, a modellek osztályonkénti száma és az osztályonkénti gyakoriság megtalálható az EPREL nyilvános honlapján (europa.eu) a modellek energiahatékonysági osztály szerinti bontásra kattintva.

([16]) A hibrid kazánok a 811/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet szerinti hőszivattyúk/csomagok részét képezik, ezáltal ösztönözhetők.

([17]) A megújulóenergia-irányelvben foglalt fogalommeghatározás szerint a biomassza a mezőgazdaságból, a növényi és állati eredetű anyagokat is beleértve, az erdőgazdálkodásból és a kapcsolódó iparágakból – többek között a halászatból és az akvakultúrából – származó, biológiai eredetű termékek, hulladékok és maradékanyagok biológiailag lebontható része, valamint a hulladék, többek között a biológiai eredetű ipari és települési hulladék biológiailag lebontható része. A kifejezett célra tervezettségre való utalás azoknál a kazánoknál lényeges, amelyek például szennyeződéseket nagy arányban tartalmazó, nyers biogázzal való működésre készültek.

([18]) A legfeljebb 70 kW teljesítményű, biomasszával működő kazánok a szilárd tüzelésű kazánok, valamint a szilárd tüzelésű kazánokból, kiegészítő fűtőberendezésekből, hőmérséklet-szabályozókból és napenergia-készülékekből álló csomagok energiafogyasztásának címkézéséről szóló, 2015. április 27-i (EU) 2015/1187 rendelet hatálya alá tartoznak.

([19]) Ha a biomasszából előállított tüzelőanyagokat olyan, villamos energiát, fűtő- és hűtőenergiát előállító létesítményekben használják fel, amelyek teljes névleges bemenő hőteljesítménye biomasszából előállított szilárd tüzelőanyag esetében legalább 7,5 MW, gáznemű bio-tüzelőanyag esetében pedig legalább 2 MW, akkor teljesülniük kell a megújulóenergia-irányelv 29. cikkében meghatározott fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak. Ilyen esetekben az említett irányelv 30. cikkében rögzített szabályok szerint ellenőrizni kell e kritériumok teljesülését.

Ha kifejezetten a túlnyomórészt biomasszából előállított gáznemű vagy folyékony tüzelőanyagok felhasználására tervezett kazánok és (szilárd tüzelésű) biomasszával működő kazánok telepítéséhez nyújtanak pénzügyi ösztönzőket, akkor az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az ilyen kazánok támogatása hogyan befolyásolhatja más – például a légszennyezéssel ([20]) vagy a földhasználatból, a földhasználat-változtatásból és az erdőgazdálkodásból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátással kapcsolatos ([21]) – uniós jogszabályok végrehajtását.

4.3. **Példák a 17. cikk (15) bekezdésének hatálya alá nem tartozó pénzügyi ösztönzőkre**

Ebben a szakaszban példákkal szolgálunk olyan esetekre, amelyekre nem terjed ki a 17. cikk (15) bekezdésének hatálya, mivel nem minősülnek fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok telepítéséhez nyújtott pénzügyi ösztönzőnek. A tagállamok pénzügyi ösztönzőket nyújthatnak ilyen jellegű beruházásokhoz, feltéve, hogy az ösztönzőket az állami támogatási szabályokkal ([22]) összhangban alakítják ki, ha az ösztönző kedvezményezettje vállalkozás.

— Hibrid fűtési rendszerek, amelyekben jelentős a megújuló energiaforrások aránya

A (14) preambulumbekezdésben foglaltak szerint változatlanul lehetséges marad a pénzügyi ösztönzők nyújtása olyan hibrid fűtési rendszerek telepítéséhez, amelyekben jelentős a megújuló energia aránya (például amennyiben egy kazánt naphőenergia-technológiával vagy hőszivattyúval kombinálnak). Az ilyen pénzügyi ösztönzőknek arányosnak kell lenniük a megújuló energiaforrások hibrid fűtési rendszerben való hasznosításának mértékével.

— Bármilyen többletköltség a megújuló gázok kazánban való felhasználására való átálláshoz kapcsolódóan

Ezek a költségek felmerülhetnek a lakáson belüli gázelosztó rendszer korszerűsítésével, a csatlakozási ponttal, a helyszíni hibridizációval vagy a megújuló energia kazánban való felhasználását biztosító további műszaki átalakítási beruházásokkal összefüggésben. Ezek a költségek kapcsolódhatnak például a fűtési rendszer kizárólag megújuló energia felhasználását lehetővé tevő alkotórészeire fordított további beruházásokhoz.

— Telepítéshez nem kapcsolódó ösztönzők

A telepítésen kívüli tevékenységekhez, úgymint a fosszilis tüzelésű kazánok karbantartásához, javításához vagy – például selejtezési prémiumok ellenében történő – leszereléséhez kapcsolódó ösztönzőkre nem vonatkozik a kivezetés finanszírozásáról szóló rendelkezés.

Az ilyen ösztönzők lényegesek lehetnek a meghibásodás utáni rendkívüli csere megelőzése és adott alkotóelem javításának vagy pótlásának biztosítása érdekében. Ide tartozhat például kazánok átmeneti bérbeadása energiafogyasztóknak meglévő vagy tervezett távfűtési és -hűtési területeken.

Az említett rendelkezés hatályán kívüli másik példaként említhetők az épületautomatizálási és -szabályozási rendszereknek a fosszilis tüzelésű önálló kazánnal működő fűtési rendszerekben való telepítéséhez nyújtott pénzügyi ösztönzők.

— Az energia megfizethetőségére irányuló intézkedések

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.); Az Európai Parlament és a Tanács 2008/50/EK irányelve (2008. május 21.) a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról (HL L 152, 2008.6.11., 1. o.).

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/839 rendelete (2023. április 19.) az (EU) 2018/841 rendeletnek a hatály, a jelentéstételi és a megfelelési szabályok egyszerűsítése, és a 2030-ra vonatkozó tagállami célértékek meghatározása, valamint az (EU) 2018/1999 rendeletnek a nyomon követés, a jelentéstétel, az előrehaladásra vonatkozó nyomon követés és a felülvizsgálat javítása tekintetében történő módosításáról (HL L 107., 2023.4.21., 1. o.).

([22]) Lásd a 8. lábjegyzetet. Kiemelendő, hogy azoknak a tagállamoknak, amelyek az éghajlat-politikai, energetikai és környezetvédelmi támogatásról szóló iránymutatás 4.2. szakasza alapján az épületek energiahatékonyságának vagy környezeti teljesítményének javítására irányuló felújítási terv keretében biztosítanak ilyen ösztönzőket, a támogatási rendszerük létrehozása előtt értesíteniük kell a Bizottságot, és meg kell várniuk, hogy a Bizottság elvégezze az értékelést.

Ezen intézkedések közé tartozhat a fosszilis tüzelőanyagokkal való fűtés tekintetében biztosított fogyasztóiár-támogatás, szociális alapú díjszabás vagy jövedelemtámogatás. A fosszilis tüzelőanyagok árának emelkedése leginkább a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat sújtja. Az állami támogatás a jövőre nézve nem teheti őket a fosszilis tüzelőanyagok használatától függővé. A fent említett intézkedéseknek ezért kell továbbra is jól célozottaknak és átmenetinek lenniük, valamint – az energiaszegénységről szóló bizottsági ajánlással ([23]) összhangban az energiaszegénység kiváltó okainak kezelésére is irányuló – strukturális intézkedéseket kell kiegészíteniük. A Szociális Klímaalap keretében finanszírozott intézkedéseknek meg kell felelniük a Szociális Klímaalapról szóló rendelet ([24]) közvetlen jövedelemtámogatással kapcsolatos szabályainak.

A fosszilis tüzelésű kazánok új fosszilis tüzelésű kazánokra cselérését előmozdító pénzügyi ösztönzők alkalmazása helyett a tagállamoknak a meglévő kazánok javítását kell támogatniuk, illetve átmeneti fűtési megoldásokról (például kazánok bérbeadásáról) kell rendelkezniük amellett, hogy nagyobb mértékű támogatást nyújtanak a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásoknak a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánoktól eltérő fűtési rendszerek (például megújuló energián alapuló fűtési rendszerek vagy olyan hibrid rendszerek, amelyekben jelentős a megújuló energiaforrások aránya) telepítéséhez.

— Kazánokhoz nem kapcsolódó ösztönzők

A kazánok fogalommeghatározásának hatálya alá nem tartozó készülékeket – például a kályhákat vagy a kapcsolt energiatermelő mikroegységeket – nem érinti a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánokhoz nyújtott pénzügyi ösztönzők fokozatos megszüntetése.

Mindazonáltal tágabb összefüggésben és az önálló kazánokhoz nyújtott pénzügyi ösztönzők ezen iránymutatás alapján történő fokozatos megszüntetésére vonatkozó rendelkezés szellemében a tagállamokat inkább arra bátorítják, hogy ösztönözzék minden, fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtési és hűtési rendszer megújuló üzemanyagokra való átállítását.

Kiemelendő, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv 13. cikke (6) bekezdésének negyedik albekezdése szerint „[a] tagállamok új ösztönzőket és finanszírozást biztosíthatnak a fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtési és hűtési rendszerekről a nem fosszilis tüzelőanyagokon alapuló fűtési és hűtési rendszerekre való átállás ösztönzésére”.

— Az egyes kedvezményezettek számára 2025. január 1. előtt odaítélt és közölt ösztönzők folyósítása

Ha a közintézmények még 2025. január 1. előtt meghozzák és az egyes kedvezményezettekkel közlik a pénzügyi ösztönző nyújtására vonatkozó határozatukat, akkor ezen időpont előtt jogos elvárások keletkeznek, és az ilyen pénzügyi ösztönzők tényleges folyósítása teljesíthető az említett időpont után.

4.4. **Kivételek**

A 17. cikk (15) bekezdése a fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok telepítéséhez nyújtott pénzügyi ösztönzők 2025. január 1. utáni tilalma alóli **kivételről** rendelkezik arra az esetre, ha a beruházási ösztönzők **egyidejűleg** teljesítik az alábbi **két feltételt**:

1. az alábbiak keretében részesülnek finanszírozásban:

— a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz ([25]),

— az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap, de kizárólag abban az esetben, ha az (EU) 2021/1058 rendelet ([26]) 7. cikke (1) bekezdése h) pontja i. alpontja harmadik franciabekezdésének rendelkezései alkalmazandók. E rendelkezések lehetővé teszik a beruházást olyan földgáztüzelésű kazánokba és fűtési rendszerekbe a lakásokban és az épületekben, amelyek felváltják a szén-, tőzeg-, lignit- vagy olajpalaalapú berendezéseket,

([23]) A Bizottság (EU) 2023/2407 ajánlása (2023. október 20.) az energiaszegénységről (HL L, 2023/2407, 2023.10.23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).
([24]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 1. o.).
([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).
([26]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról (HL L 231., 2021.6.30., 60. o.).

— az (EU) 2021/2115 rendelet ([27]) 73. cikke, amely vidékfejlesztési beruházásokra utal.

valamint

2. 2025 előtt választották ki őket beruházásra.

Ezzel összefüggésben, ha a kazánokhoz nyújtott pénzügyi ösztönzők **2025. január 1. előtt elfogadott**, az említett uniós alapok hatálya alá tartozó nemzeti vagy regionális programok részét képezik, akkor ezen időpont előtt „beruházásra kiválasztottnak" minősülnek.

Például az ERFA és a Kohéziós Alap esetében ez a kivétel azokra a földgáztüzelésű kazánokba való beruházásokra vonatkozik, amelyek 2025. január 1. előtt elfogadott, a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó nemzeti vagy regionális kohéziós politikai program részét képezik, és az (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint az ERFA, illetve a Kohéziós Alap keretében támogathatók ([28]).

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz esetében ez a kivétel azokra a beruházásokra vonatkozik, amelyek tanácsi végrehajtási határozattal elfogadott nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képezik.

A KAP stratégiai tervek szerinti vidékfejlesztési beruházások esetében ez a kivétel azokra a beruházásokra vonatkozik, amelyek a Bizottság által jóváhagyott nemzeti KAP stratégiai tervek részét képezik.

A kivétel célja, hogy lehetővé tegye az összes beruházás megvalósítását az elfogadott módon (a programokban, tervekben és azok módosításaiban foglaltak szerint) 2025. január 1. előtt, függetlenül a pályázati felhívás közzétételének és az azt követő összes többi lépés végrehajtásának időpontjától.

5. **KIDOLGOZÁS ALATT ÁLLÓ LÉNYEGES IRÁNYMUTATÁSOK**

A Bizottság az átültetési határidőre tekintettel iránymutatásokat készít az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv új és jelentősen módosított rendelkezéseiről. Ennek keretében iránymutatást dolgoz ki az épületek energiahatékonyságáról szóló átdolgozott irányelv 13. cikkének (8) bekezdésével összhangban arra vonatkozóan, mi minősül fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánnak.

([27]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o.).

([28]) További iránymutatásért lásd: QA00313.